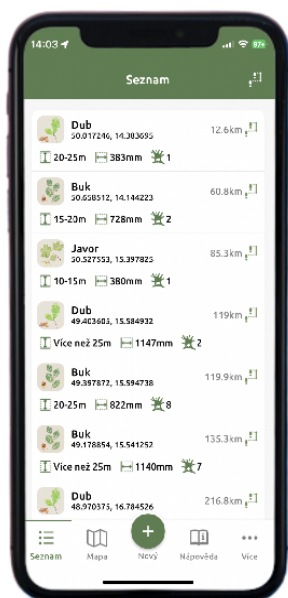

Málek J., Hofmeister J., Bače R., Kozák D.: Aplikace Lesodiverzita. Biotopové stromy v naší krajině aneb Proč a jak je mapovat (Živa 2025, 1: XXII–XXIV)

Aplikace Lesodiverzita pomáhá s mapováním biotopových stromů v lesích, ale i v městském prostředí, které jsou důležitými prvky podporujícími biodiverzitu. Je dostupná pro všechny uživatele chytrých telefonů, a to bez nutnosti registrace. Tu ovšem doporučujeme uživatelům zastupujícím ochranné a lesnické instituce nebo školy a univerzity. Po registraci je výhodou možnost přihlásit se do mobilní aplikace i webového portálu Lesodiverzita.cz a tvořit si vlastní seznam biotopových stromů (na webu po přihlášení v záložce Moje stromy) a také je zpětně upravovat či mazat. Registrace institucionálních uživatelů, kompetentních odborníků, nám pomáhá s procesem hodnocení relevance zmapovaných biotopových stromů a s následnou analýzou většího souboru dat.

Používání aplikace je podle ohlasů intuitivní a jednoduché. Samotný proces uložení biotopového stromu nezabere více než několik minut, přičemž časově nejnáročnější je důkladná prohlídka stromu a správné určení typu a počtu mikrostanovišť. S obrázkovým katalogem, který je v aplikaci k dispozici, to však není problém. Kromě mikrostanovišť, která jsou pro nás zásadní, uživatel zaměruje pozici stromu, vkládá fotografii, nebo fotografie stromu, jeho obvod/průměr a výšku, určuje druh a uvádí, zda jde o strom živý, či mrtvý. Pokud chce ke svému nálezu uvést více informací, může tak učinit do poznámky.

Jak s aplikací pracovat?

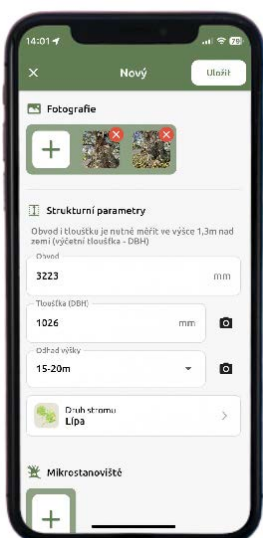
Při spuštění aplikace nejprve povolte zaměření vaší polohy, o které budete požádáni. Tento krok je nezbytný pro následné zaznamenání vámi nalezeného biotopového stromu, které zahájíte zeleným kolečkem se symbolem + uprostřed dolního panelu. V tomto panelu naleznete také odkaz na seznam a mapu již uložených biotopových stromů, kompletní nápovědu, informace o projektu či galerii lesních druhů organismů, které biotopové stromy využívají.

Zaznamenávání vašeho biotopového stromu zahájíte uložením jeho GPS souřadnic. V náhledu mapy zaměříte pozici pomocí tlačítka v pravém dolní rohu. Zkontrolujte, zda pozice souhlasí, a potvrďte ji tlačítkem Zvolit v pravém horním rohu. Políčka Zeměpisná šířka a Zeměpisná délka by měla být v tuto chvíli vyplněna.

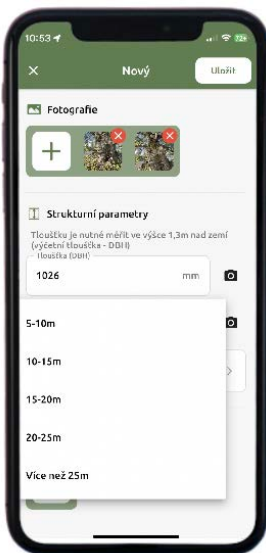
Dalším krokem je fotografie vašeho biotopového stromu. Pomocí ikony v sekci Fotografie vložte snímek stromu přímo z alba vašeho telefonu, nebo ho poříd'te pomocí fotoaparátu (po pořízení potvrďte kliknutím na Použít fotku). Snažte se, prosím, o co nejlépe vypovídající fotografii stromu. Dutiny a ostatní viditelná mikrostanoviště se snažte zachytit co nejpřesněji. Snímků můžete vložit několik.

Nyní se dostáváme k zaznamenání obvodu stromu nebo výčetní tloušťky stromu, což je lesnický termín definující průměr kmene stromu ve výšce 1,3 m nad zemí, tedy zhruba ve výšce prsou dospělého člověka. Tyto hodnoty se zpravidla měří lesnickým pásmem nebo lesnickou průměrkou. Pokud tuto možnost nemáte, průměr kmene stromu můžete zjistit také pouhým přiložením metru či odhadnout s co největší přesností. Vždy stačí vložit pouze jednu z hodnot, přičemž druhou aplikace automaticky dopočítá. Obě hodnoty zadávejte v milimetrech.

Pokud máte telefon značky Apple, výčetní tloušťku můžete změřit také pomocí vašeho fotoaparátu ikonou vpravo. Ten zaměřte na levý okraj kmene stromu ve zhruba 1,3 m (potvrďte bod A – zobrazí se modrý bod), následně posuňte na pravý okraj kmene (potvrďte bod B – zobrazí se modrý bod). Po zobrazení číselné hodnoty v horní části obrazovky můžete jít o krok zpět a příslušná kolonka bude automaticky vyplněna.

Dále od vás potřebujeme výšku stromu. Tu se pokuste co nejpřesněji odhadnout a v nabídce jednoduše zvolte příslušné rozmezí hodnot, které jsou udávány po pěti metrech. Opět, pokud máte telefon značky Apple, výšku stromu můžete vygenerovat pomocí fotoaparátu (ikonou vpravo), jako v případě výčetní tloušťky stromu, tj zaměřit nejprve na patu kmene a posléze na vrchol koruny stromu. Potvrďte a příslušná kolonka bude automaticky vyplněna.

Důležitou informací je pro nás také druh stromu. Z příslušné nabídky listnatých a jehličnatých dřevin tedy zvolte, o kterou jde. Pokud dokážete určit přesný druh, zaškrtněte jej v seznamu, který vám aplikace pod příslušnou dřevinou nabídne.

Nyní můžete pokračovat k výběru stromových mikrostanovišť. Z galerie vyberte všechna ta mikrostanoviště, která se podle vašeho pozorování na stromě vyskytují. U některých stačí pouze potvrzení výskytu, u jiných nás zajímá i jejich počet na stromě – v těchto případech vám bude při výběru nabídnuto vyplnění počtu. Pokud máte k dispozici dalekohled, zaměřte se i na korunu stromu. Nejen dutiny a praskliny na kmenech, ale i zlomená větev či mrtvé části koruny jsou pro nás důležité.

Pokud usoudíte, že máte k vašemu stromu další důležité informace, na které jsme se v předchozích krocích neptali, vypište je do kolonky Poznámka. Zajímá nás například, zda je strom, který zaznamenáváte, označen jako doupský. Můžete také krátce zhodnotit, v jakém je strom podle vás zdravotním stavu či jaká je jeho časová perspektiva na stanovišti.

Databáze uložených stromů je pro uživatele dostupná jak v aplikaci, tak na propojeném stejnojmenném webu.

<https://lesodiverzita.cz>

<https://lesodiverzita.cz/mobilni-aplikace>

Ilustrační obrázky: Archiv katedry ekologie lesa Fakulty lesnické a dřevařské ČZU